

да буде сервис грађана и на само неколико кликова од њих.

Износећи податак да се без одласка на шалтер продужи ре-

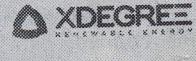
ба биометријских података и подсетио на кампању против увођења дигиталних личних карти из 2003. године, "због чега је

Србији вертикално интегрисани и "стоје као силоси", а требало бих их хоризонтално повезати. Као значајна ограничења за да-

требало, Јовановићева и Сивчи
вић одговорили су да у само
систему постоје отворени мех

Interreg - IPA CBC

Croatia - Serbia

„Обновљиви извори енергије у урбаним срединама“ назив је научне конференције, која је у оквиру пројекта „Експлоатација различитих извора у производњи „зелене“ енергије – XDEGREE“, одржана на Међународном сајму енергетике и инвестиција. Током сајма пројекат је имао презентациони штанд, а Фонду „Европски послови“ АПВ су подршку у организацији пружили и Новосадски сајам и РЕС Фондација, као и Покрајински савет за енергетику, грађевинарство и саобраћај.

кретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај. На овом међународном научном склупу, одржаном другог дана ове дводневне манифестације, тема је обраћена кроз два панела - „И рурално и урбано”, посвећеном концепту развоја обновљивих извора енергије, и „Обновљиви извори енергије и одрживи развој у урбаним срединама”. После уводних излагања покрајинског секретара за енергетику, грађевинарство и саобраћај Ненада Гробића, директорке Фонда „Европски послови” АП Војводине Видосаве Јандерић, проректора за науку Универзитета у Новом Саду проф. др Стевана Станковског и редовног професора на Факултету техничких наука, који је уједно менаџер пројекта XDEGREE др Филипа Кулића, учесници конференције, међу којима је било и гостију из УСА, Аустрије, Босне и Херцеговине дали су свој допринос говорећи, између остalog, о обновљивим изворима енергије као замајцу одрживог развоја у локалним срединама, потенцијалима примене обновљивих извора енергије у прехрамбеним технологијама и другим темама.

Покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај Ненад Грибић осврнувши се на садашњу изградњу за развој привреде, економије и друштва у општина, указао је на неопходност примене обновљивих извора енергије због заштите животне средине, узимајући у обзир и изазове који су испред нас.

- Један од изазова је и податак да је популација у последњем веку увећана за 3,7 пута, а потреба за енергеничним тима порасла за више од 30 пута – рекао је покрајински секретар Ненад Грибић. – Велики изазов је и задржати постојећи стандард, а то можемо само повећањем енергетске сигурности, стабилности, независности уз примену обновљивих извора енергије. Србија има доста компаративних предности. Ако говоримо о соларној енергији, око 30 одсто више потенцијала у том погледу Србија има у поређењу са Европском унијом, а када је реч о био маси само на територији АП Војводине располаже са тридесетак милиона тона. Тренутно Србија са инвестицијом од приближно 600.000 милиона евра у ветропаркове дели 10. место са Норвешком, што доволно говори о томе.

Пројекат XDEGREE, у чијем су финансирању учествује Европска унија у оквиру програма Хрватска - Србија 2014 - 2020, а партнери су Универзитет на Новом Саду, ЈКП "Водоканал" Сомбор, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Винковачки водовод и канализација д.о.о, као и Пољопривредни институт Осијек, представљен на Међународном сајму енергетике и инвестиција, пример је употребе обновљивих извора енергије.

Директорка Фонда „Европски послови“ АП Војводине Видосава Ендерић рекла је да се Фонд узбуђен у промовисању XDEGREE као подршка партнерима са богатим истраживачким и научним потенцијалом, а у циљу промовисања и подизања свести грађана о различитим могућностима употребе алтернативних извора енергије.

- Фонд ће у оквиру овог пројекта израдити аналитичку студију, која ће бити значајна и осталим јавним комуналним предузећима, као пример добре праксе – казала је Видосава Ендерић. - Не треба заборавити да су јавна комунална предузећа велики потрошачи енергије и да је то уско повезано са великим трошковима, а да не говоримо о загађењу животне средине. Европска унија је израдила Стратегију Енергије 2020. која истиче циљеве у наредном периоду у погледу побољшања енергетске ефикасности и коришћења обновљивих извора енергије. По том документу, један од циљева јесте да се до 2025. смањи потрошња енергије за 40 одсто у затрепљивајућем простору, а да се до 2050. године 50 одсто енергетских потреба за загревање надомести, односно произведе из соларне енергије. Из свега тога произилази да је овај пројекат, чија је вредност 1,7 милиона евра, изузетно значајан.

евра, изузетно значајан. Према мишљењу др Филипа Кулића, обновљиви извори енергије нису луксуз, они Можда сада то јесу по својим ценама, али то је једини начин да подмиримо потребе за енергијом на целој планети, а да је при том не уништимо. - Обновљиви извори енергије су различити, а овај пројекат се бави пре свега енергијом која је скроз бесплатна - соларна или је то енергија која је свуда око нас - енергија из отпада, а ми се према њој односимо крајње недомаћински - нагласио је Филип Кулић. - Ако бисмо само отпад искористили, већ би значајно допринесли смањењу конвенционалних извора. Пројекат XDEGREE се и зове употреба различитих сировина у производњи зелене енергије, и наша основна идеја је била да искомбинујемо оно што је бесплатно са оним што је отпад у производњи енергије тако да се део пројекта односи на производњу електричне енергије из соларних извора, а други на производњу електричне енергије из биогаса који потиче из прераде комуналних отпадних вода. Пројекат XDEGREE ушао је у последњу трећину своје имплементације. У „Винковачком водоводу и канализацији“ ДОО је око 80 одсто посла на изградњи и пуштању соларних електрана снаге 380kW завршено. У ЈКП „Водоканал“ у Сомбору следи монтажа когенеративног постројења са 200kW електричне и 230kW топлотне снаге. Пројектом предвиђено је лабораторије на новосадском Универзитету за анализу потенцијала сировина, оптимизацију производње и анализу квалитета биогаса и опремање лабораторије за анализу квалитета биомасе на Пољoprivредном институту у Осијеку су завршене.

42131

КАКО ПРОД

Без в и преза

У време кад је енергија скупа, стална доступност обавеза, треба знати управљати батеријом ван мобилног телефона како би било што ефикаснија и радила што дуже. Паметни телефони готово у потпуности користе литијум јонске батерије, јер оне нуде најпријатније решење за различне функције, услуге и везе које користи паметних телефона очеви од оперативних система. Капацитет батерије свакодневно се смањује сталном употребом, али све фактори утичу на век трајања батерије? Старост батерије је веома важнија, јер то може утицати на максимални набој. Студија из 2010. показала је да се с почетком капацитетом од 88-94% трајање батерије након 250 пуњења смањи на 73-84 одсто.

Неки су уверенi да је поврно пражњење батерија најбољи начин да се одржи њен дуги живот. Управо обрнуто, избегавањем пуног пражњења и редовног пажње на њега је начин да батерија вашег уређаја ради дуже.

Пречица акт „дик мод” на Месинцер

■ Прошлог октобра, ускоро омогућити "Дејпутим, четири месеца бак још увек није обиције.

Иако друштвена мрежа постоји пречица која нава покретање тамног же омогућити слање чету.

Чим се емотикон по ка "Цоу Фоунд Дарк" налазити тастер са о ТИНГС".

Притиком на тај т
прослеђен у Сетингс
могуће видети дарк